

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Μέτρα παρέμβασης της ESMA σε προϊόντα όσον αφορά συμβάσεις επί διαφοράς (CFD) και δυαδικά δικαιώματα προαίρεσης (binary options) που προσφέρονται σε ιδιώτες επενδυτές

Μέτρα παρέμβασης της ESMA σε προϊόντα

Η ESMA συμφώνησε στη λήψη μέτρων όσον αφορά τα δυαδικά δικαιώματα προαίρεσης (binary options) και τις συμβάσεις επί διαφοράς (CFD), καθώς και τις ανανεούμενες συμβάσεις τιμών συναλλάγματος τοις μετρητοίς (rolling spot forex). Τα μέτρα που συμφωνήθηκαν είναι τα εξής:

Δυαδικά δικαιώματα προαίρεσης (Binary options)

Το μέτρο απαγορεύει τη διάθεση στην αγορά, τη διανομή και την πώληση δυαδικών δικαιωμάτων προαίρεσης (binary options) σε ιδιώτες επενδυτές.

Συμβάσεις επί διαφοράς (CFD)

Το μέτρο περιορίζει τη διάθεση στην αγορά, τη διανομή και την πώληση συμβάσεων CFD σε ιδιώτες επενδυτές σε συνθήκες όπου παρέχονται τα ακόλουθα μέτρα προστασίας:

- Όρια μόχλευσης στο άνοιγμα θέσης μεταξύ 30:1 και 2:1, τα οποία διακυμαίνονται ανάλογα με τη μεταβλητότητα του υποκείμενου μέσου¹:
 - 30:1 για τα σημαντικότερα νομισματικά ζεύγη
 - 20:1 για τα μη σημαντικά νομισματικά ζεύγη, τον χρυσό και τους βασικούς δείκτες μετοχών
 - 10:1 για βασικά εμπορεύματα εκτός χρυσού και για τους μη βασικούς δείκτες μετοχών
 - 5:1 για επιμέρους μετοχές και για κάθε υποκείμενο μέσο, εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά
 - 2:1 για κρυπτονομίσματα
- κανόνας περιθωρίου εκκαθάρισης ανά λογαριασμό
- προστασία αρνητικού υπολοίπου ανά λογαριασμό
- απαγόρευση παροχής κινήτρων² για συναλλαγές
- τυποποιημένη προειδοποίηση κινδύνου.

Γιατί η ESMA επέλεξε αυτά τα μέτρα;

- Οι συμβάσεις CFD και τα δυαδικά δικαιώματα προαίρεσης (binary options) είναι αφ'εαυτού

¹Τα όρια μόχλευσης θεσπίστηκαν ώστε οι ιδιώτες επενδυτές σε συμβάσεις CFD να αντιμετωπίζουν συγκρίσιμα επίπεδα κινδύνου για οποιοδήποτε υποκείμενο μέσο. Εν προκειμένω, υψηλότερη μόχλευση επιτρέπεται σε συμβάσεις CFD σχετικά σταθερών περιουσιακών στοιχείων ενώ χαμηλότερη μόχλευση επιτρέπεται σε σχετικά ευμετάβλητα περιουσιακά στοιχεία.

² Από την απαγόρευση εξαιρούνται μη χρηματικές παροχές σε σχέση με πληροφορίες και εργαλεία αναζήτησης.

προϊόντα ριψοκίνδυνα και σύνθετα. Τα τελευταία χρόνια, η ESMA και οι εθνικές αρμόδιες αρχές (ΕΑΑ) έχουν εκφράσει την εντεινόμενη ανησυχία τους για τη ραγδαία αύξηση της διάθεσης στην αγορά, της διανομής και της πώλησης τέτοιων προϊόντων σε ιδιώτες επενδυτές σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Για την αντιμετώπιση αυτών των ανησυχιών, η ESMA έχει εκδώσει ειδικές προειδοποιήσεις και έχει καταρτίσει συγκεκριμένες ερωτήσεις και απαντήσεις (E&A). Επίσης, έχει συντονίσει το έργο μιας κοινής ομάδας και μιας ειδικής ομάδας για την αντιμετώπιση ζητημάτων που αφορούν έναν αριθμό παρόχων που προσφέρουν συμβάσεις επί διαφοράς και άλλα κερδοσκοπικά προϊόντα σε ιδιώτες επενδυτές διασυνοριακά σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση ενώ παρακολουθεί παράλληλα και την προσφορά τέτοιων προϊόντων σε ιδιώτες επενδυτές.
- Συμπληρωματικά, οι ΕΑΑ έχουν θεσπίσει εθνικά μέτρα για τον περιορισμό της παροχής τέτοιων προϊόντων σε ιδιώτες επενδυτές.
- Παρά τις προσπάθειες αυτές, εξακολουθούν να εκφράζονται ανησυχίες για την προστασία των επενδυτών ότι οι κίνδυνοι που συνεπάγονται τα προϊόντα αυτά δεν ελέγχονται ακόμη επαρκώς και δεν έχουν μειωθεί.
- Για τον λόγο αυτό, η ESMA, σε συνέχεια των δηλώσεων που εξέδωσε στις 29 Ιουνίου 2017 και στις 15 Δεκεμβρίου 2017, συμφώνησε στη λήψη μέτρων παρέμβασης σε προϊόντα.

Πότε θα εφαρμοστούν τα μέτρα αυτά;

- Τα εν λόγω μέτρα πρέπει να μεταφραστούν σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διαδικασία αυτή είναι υπό εξέλιξη και θα διαρκέσει αρκετές εβδομάδες.
- Μόλις ολοκληρωθεί η μετάφραση, η ESMA προτίθεται να εκδώσει τα μέτρα αυτά στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Μετά την έκδοσή τους, τα μέτρα θα σταλούν για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Το μέτρο για τα δυαδικά δικαιώματα προαίρεσης θα ισχύσει έναν μήνα μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το μέτρο για τις συμβάσεις CFD θα ισχύσει δύο μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πόσο καιρό θα ισχύουν τα εν λόγω μέτρα;

Τα μέτρα θα ισχύσουν για τρεις μήνες, με δυνατότητα ανανέωσης.

Ποιους αφορούν τα μέτρα;

- Τα μέτρα εφαρμόζονται σε οποιονδήποτε προβαίνει σε διάθεση στην αγορά, σε διανομή ή πώληση συμβάσεων CFD ή δυαδικών δικαιωμάτων προαίρεσης (binary options) σε ιδιώτες επενδυτές στην Ένωση, πράξεις για τις οποίες απαιτείται αδειοδότηση βάσει του νέου καθεστώτος MiFID.

- Τα μέτρα ισχύουν και για τις επενδυτικές εταιρείες και τις τράπεζες.

Τι είναι τα δυαδικά δικαιώματα προαίρεσης (binary options);

- Τα δυαδικά δικαιώματα προαίρεσης (Binary options) σας προσφέρουν τη δυνατότητα πληρωμής ενός προκαθορισμένου σταθερού ποσού εφόσον το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο πληροί ορισμένες προκαθορισμένες προϋποθέσεις, κατά κανόνα εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος.
- Μια συνήθης μορφή δυαδικών δικαιωμάτων προαίρεσης είναι η πληρωμή ενός σταθερού ποσού εφόσον η τιμή του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου, όπως συνάλλαγμα, μετοχή ή βασικό εμπόρευμα, φθάσει σε ένα καθορισμένο επίπεδο. Για παράδειγμα, μπορεί να εκδοθεί ένα δυαδικό δικαίωμα προαίρεσης στις 1100, το οποίο να προσφέρει απόδοση για την ίδια μέρα στις 1500, εφόσον η τιμή του χρυσού σημειώσει αύξηση. Εάν η τιμή του χρυσού στις 1500 είναι χαμηλότερη από αυτή που είχε στις 1100, ο επενδυτής χάνει το ποσό που είχε επενδύσει.
- Οι ιδιώτες επενδυτές, εξαιτίας των χαρακτηριστικών των δυαδικών δικαιωμάτων προαίρεσης, κατά κανόνα χάνουν χρήματα με αυτά τα προϊόντα, χωρίς να τους προσφέρεται άλλη εναλλακτική επενδυτική πρόταση (π.χ. αντιστάθμιση κινδύνου).
- Στα μέτρα που έλαβε η ESMA περιλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες δυαδικών δικαιωμάτων προαίρεσης. Για παράδειγμα, ορισμένες φορές τα δυαδικά δικαιώματα προαίρεσης ονομάζονται δυαδικά στοιχήματα, λόγω του ότι πρόκειται για άκρως κερδοσκοπικά προϊόντα και η πληρωμή τους προσδιορίζεται με παρόμοιο τρόπο όπως στα στοιχήματα προκαθορισμένης απόδοσης για αθλητικούς αγώνες ή πολιτικά γεγονότα.
- Τα δυαδικά δικαιώματα προαίρεσης διαφέρουν από άλλα δικαιώματα προαίρεσης. Σε αντίθεση με τα δυαδικά, τα άλλα δικαιώματα προαίρεσης δεν προσφέρουν πληρωμή σταθερού ποσού. Η απόδοσή τους κινείται σε συνεχές εύρος. Συνήθη παραδείγματα είναι τα δικαιώματα αγοράς και πώλησης ή απλά δικαιώματα προαίρεσης όπως ονομάζονται ορισμένες φορές ('vanilla' options). Παραδείγματος χάρη, ένα δικαίωμα πώλησης αυξάνει την αξία του όσο περισσότερο η τιμή του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου πέφτει κάτω από την τιμή εξάσκησης του δικαιώματος. Για τον λόγο αυτό, τα μη δυαδικά δικαιώματα προαίρεσης, όπως είναι τα απλά δικαιώματα, μπορεί να είναι κατάλληλα να χρησιμοποιηθούν ως αντιστάθμιση άλλης επένδυσης.

Προστασία των επενδυτών

Γιατί η ESMA δεν αντέδρασε νωρίτερα;

- Η αρμοδιότητα της ESMA να περιορίζει ή να απαγορεύει προσωρινά τη διάθεση στην αγορά, τη διανομή και την πώληση των εν λόγω προϊόντων τέθηκε σε ισχύ μόλις την 3η Ιανουαρίου 2018, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της προστασίας των επενδυτών που καθιερώθηκε με το νέο καθεστώς MiFID.
- Μέχρι τότε, η ESMA και ορισμένες εθνικές αρμόδιες αρχές (EAA) είχαν επανειλημμένως προειδοποιήσει για τους κινδύνους που ενέχονται στις συμβάσεις επί διαφοράς (CFD) και στα δυαδικά δικαιώματα προαίρεσης (binary options). Ορισμένες EAA είχαν λάβει επίσης εθνικά μέτρα. Ωστόσο, οι καταστροφικές συνέπειες που έχουν αυτά τα προϊόντα για τους ιδιώτες επενδυτές σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση συνεχίζονται αμείωτες

και επομένως είναι αναγκαίο η ESMA να ασκήσει τη νέα εξουσία που διαθέτει.

Είμαι ιδιώτης επενδυτής και θέλω να συνεχίσω να επενδύω σε συμβάσεις επί διαφοράς (CFD), μπορώ;

- Όταν ισχύσουν τα μέτρα, θα μπορείτε να συνεχίσετε να επενδύετε σε συμβάσεις CFD. Τα μέτρα επιβάλλουν περιορισμούς στις κατηγορίες συμβάσεων CFD που προσφέρονται σε ιδιώτες επενδυτές και στους τρόπους με τους οποίους αυτές διατίθενται στην αγορά, διανέμονται ή πωλούνται σε εσάς, με σκοπό να μειωθούν οι κίνδυνοι που ενέχονται σε αυτές τις συναλλαγές.

Είμαι ιδιώτης επενδυτής και έχω ανοιχτές θέσεις σε συμβάσεις CFD και/ή σε δυαδικά δικαιώματα προαίρεσης (binary options) , τι πρέπει να κάνω;

- Τα μέτρα εφαρμόζονται στους παρόχους των προϊόντων. Ως επενδυτής δεν χρειάζεται να κάνετε κάτι.

Ωστόσο, όταν ισχύσουν τα μέτρα, ίσως πρέπει να επιβεβαιώσετε με τον πάροχο που συνεργάζεστε ότι καλύπτεστε από το επίπεδο προστασίας που επιβάλλουν τα μέτρα της ESMA.

Τι ισχύει για τους επαγγελματίες πελάτες που θέλουν να επενδύσουν σε δυαδικά δικαιώματα προαίρεσης (binary options) ή συμβάσεις CFD;

- Τα μέτρα ισχύουν μόνο για τους ιδιώτες επενδυτές. Οι επαγγελματίες πελάτες δεν περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής των μέτρων.
- Επισημαίνεται ότι για τους επαγγελματίες πελάτες δεν ισχύουν οι ίδιες προστασίες επενδυτή και τα ίδια δικαιώματα αποζημίωσης, όπως για τους ιδιώτες επενδυτές.
- Εάν επιθυμείτε ως ιδιώτης επενδυτής να συνεχίσετε να επενδύετε σε συμβάσεις CFD χωρίς να εμπίπτετε στους περιορισμούς που επιβάλλονται από την ESMA ή να συνεχίσετε να επενδύετε σε δυαδικά δικαιώματα προαίρεσης (binary options), πρέπει να συζητήσετε με τον πάροχο που συνεργάζεστε και να εξετάσετε προσεκτικά εάν μπορείτε και πρέπει να γίνετε επαγγελματίας πελάτης.
- Η ESMA επισημαίνει στο σημείο αυτό ότι το νέο καθεστώς που προβλέπεται με την οδηγία MiFID, περιλαμβάνει αυστηρούς κανόνες που αφορούν ιδιώτες επενδυτές οι οποίοι επιθυμούν να ενταχθούν στην κατηγορία των επαγγελματιών πελατών.

Τι προβλέπεται για τους μη αδειοδοτημένους παρόχους δυαδικών δικαιωμάτων προαίρεσης (binary options);

- Τα μέτρα της ESMA σε σχέση με τα δυαδικά δικαιώματα προαίρεσης είναι απόρροια των υψηλών κινδύνων που συνδέονται με τα προϊόντα αυτά.
- Ωστόσο, η ESMA γνωρίζει ότι μη αδειοδοτημένες εταιρείες παρέχουν υπηρεσίες επενδύσεων σε δυαδικά δικαιώματα προαίρεσης σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Οι μη αδειοδοτημένοι πάροχοι επενδυτικών υπηρεσιών αποτελούν ένα χωριστό και σοβαρό πρόβλημα για όλα τα κράτη μέλη, το οποίο δεν περιορίζεται μόνο σε δραστηριότητες που αφορούν δυαδικά δικαιώματα προαίρεσης.

Μέτρα παρέμβασης σε προϊόντα

Συμβάσεις επί διαφοράς (CFD)

Τι είναι ο κανόνας περιθωρίου εκκαθάρισης (margin close-out rule -MCO);

- Ο κανόνας περιθωρίου εκκαθάρισης τυποποιεί το ποσοστό του περιθωρίου στο οποίο οι πάροχοι συμβάσεων CFD θα είναι υποχρεωμένοι να προβαίνουν στην εκκαθάριση μίας ή πολλαπλών συμβάσεων CFD.
- Με αυτόν τον τρόπο, οι πάροχοι θα υποχρεωθούν να έχουν μια σαφή και συνεπή προσέγγιση στις συναλλαγές τους, η οποία θα βοηθήσει τους επενδυτές να κατανοούν τι πρόκειται να συμβεί στις επενδύσεις τους στην περίπτωση που προκύψουν δυσμενείς διακυμάνσεις τιμών.
- Το περιθώριο MCO καθορίζεται στο 50% ώστε να διασφαλίζεται ότι η απώλεια του περιθωρίου ασφάλισης των επενδυτών δεν θα προσεγγίζει το μηδέν. Αυτό συνάδει και με παραδείγματα καλής πρακτικής που έχουν ακολουθηθεί μέχρι σήμερα από οργανισμούς του κλάδου. Ο κανόνας δεν θα εμποδίζει τους επενδυτές να επιλέγουν αύξηση του περιθωρίου τους, εάν το επιθυμούν.

Τι είναι ο κανόνας περιθωρίου ανά λογαριασμό εκκαθάρισης;

- Συγκεκριμένα, εάν το συνολικό περιθώριο ασφάλισης σε έναν λογαριασμό πλησιάζει στο 50% του ποσού του αρχικού περιθωρίου ασφάλισης που απαιτείται για να κρατηθεί ανοιχτή μια θέση στη σύμβαση CFD, ο πάροχος υποχρεούται σε εκκαθάριση μίας ή περισσότερων συμβάσεων CFD.
- Ο κανόνας MCO δεν καθορίζει σε ποιες θέσεις πρέπει να γίνει εκκαθάριση ούτε με ποια σειρά. Ορισμένοι επενδυτές δίνουν εντολή στους παρόχους τους να εκκαθαρίζουν τις θέσεις τους με συγκεκριμένη σειρά. Σε άλλες πρακτικές που ακολουθούνται στην αγορά, το περιθώριο MCO εφαρμόζεται βάσει θέσης, ήτοι κάθε χωριστή σύμβαση CFD εκκαθαρίζεται μόλις το περιθώριο ασφάλισης που έχει απαιτηθεί για τη σύμβαση πέσει κάτω από ένα συγκεκριμένο επίπεδο. Αυτοί οι διαφορετικοί τρόποι εφαρμογής του περιθωρίου MCO θα εξακολουθήσουν να είναι δυνατοί, ωστόσο είναι σημαντικό ότι το όριο του συνολικού περιθωρίου σε έναν λογαριασμό στο οποίο θα ενεργοποιείται ο κανόνας MCO καθορίζεται στο 50%.

Τι είναι η προστασία αρνητικού υπολοίπου;

- Η προστασία αρνητικού υπολοίπου περιορίζει τις μέγιστες απώλειες που μπορεί να έχει ένα ιδιώτης επενδυτής. Έχει σχεδιαστεί ως μηχανισμός ασφάλειας για τις περιπτώσεις όπου ο κανόνας MCO δεν μπορεί να είναι αποτελεσματικός εξαιτίας μιας πολύ ξαφνικής διακύμανσης των τιμών.
- Με την καθιέρωση της προστασίας του αρνητικού υπολοίπου ανά λογαριασμό, ο επενδυτής δεν μπορεί ποτέ να χάσει περισσότερα από το συνολικό ποσό που έχει επενδύσει στις συναλλαγές με συμβάσεις CFD. Δεν θα μπορεί να προκύπτει υπόλοιπο ζημίας ή υποχρέωση να καταβάλλει ο επενδυτής επιπλέον χρήματα πέραν αυτών που υπάρχουν στον λογαριασμό συναλλαγών του σε συμβάσεις CFD.
- Δεδομένου ότι ο κανόνας MCO (μαζί με τα όρια μόχλευσης) διασφαλίζει την προστασία του περιθωρίου ασφάλισης σε κανονικές συνθήκες αγοράς, ο κανόνας της προστασίας αρνητικού υπολοίπου αναμένεται ότι θα χρησιμοποιείται σε σπάνιες μόνο καταστάσεις

και σε ακραίες συνθήκες της αγοράς. Σε κάθε περίπτωση όμως, αποτελεί έναν σημαντικό μηχανισμό ασφάλειας.

- Ένα πρόσφατο συμβάν στην αγορά που έδειξε τη σημασία της προστασίας του αρνητικού υπολοίπου ήταν όταν το ευρώ σημείωσε ξαφνική και δραματική πτώση έναντι του ελβετικού φράγκου τον Ιανουάριο του 2015. Καθώς δεν υπήρχε προστασία αρνητικού υπολοίπου, το αποτέλεσμα ήταν ορισμένοι επενδυτές να καταλήξουν να χρωστούν πολύ μεγάλα χρηματικά ποσά στους παρόχους, συχνά πολύ μεγαλύτερα από αυτά που μπορούσαν πραγματικά να πληρώσουν.

Τι είναι η μόχλευση;

- Η μόχλευση επιτρέπει τον δανεισμό κεφαλαίου με αντάλλαγμα τη μεγαλύτερη έκθεση.
- Για παράδειγμα, μόχλευση 20:1 σημαίνει ότι για κάθε 5 ευρώ που επενδύετε, ο πάροχος του προϊόντος σας προσφέρει έκθεση αξίας 100 ευρώ (€5x 20). Για να το πετύχει αυτό ο πάροχος σας δανείζει, με οικονομικούς όρους, 95 ευρώ (€100-€5).

Τι σημαίνει όριο μόχλευσης;

- Ένα όριο μόχλευσης, για παράδειγμα, 5:1 για το άνοιγμα θέσης CFD απαιτεί από τον πελάτη να διαθέτει αρχικό περιθώριο ασφάλισης τουλάχιστον 20% της αρχικής συνολικής έκθεσης που του προσφέρει η σύμβαση CFD.
- Παρομοίως, ένα όριο μόχλευσης π.χ. 20:1 για το άνοιγμα θέσης CFD απαιτεί από τον πελάτη να διαθέτει αρχικό περιθώριο ασφάλισης τουλάχιστον 5% της αρχικής συνολικής έκθεσης που του προσφέρει η σύμβαση CFD.
- Τα όρια μόχλευσης που επιβάλλονται από τα μέτρα στις συμβάσεις CFD καθορίζουν τη μέγιστη μόχλευση που μπορούν να προσφέρουν οι πάροχοι για το άνοιγμα θέσης CFD.
- Τα όρια μόχλευσης για το άνοιγμα θέσης αναφέρονται συχνά ως «προστασία αρχικού περιθωρίου ασφάλισης». Ο όρος αυτός δηλώνει σαφώς ότι η απαίτηση να δεσμεύεται αρχικά ένα ορισμένο ποσό ανάλογο με τη συνολική αρχική έκθεση (ήτοι το όριο της μόχλευσης) προστατεύει τον επενδυτή από ορισμένους κινδύνους. Στους κινδύνους αυτούς περιλαμβάνονται:
 - ο κίνδυνος ότι οι χρεώσεις που εφαρμόζονται (όπως το κόστος χρηματοδότησης ή οι προμήθειες συναλλαγών) στη συνολική αρχική έκθεση αυτομάτως εξαφανίζουν το μεγαλύτερο μέρος ή και όλο το περιθώριο ασφάλισης, και
 - ο κίνδυνος ότι ακόμη και οι παραμικρές διακυμάνσεις τιμών του υποκείμενου μέσου πυροδοτούν μεγάλες μεταβολές στο διαθέσιμο περιθώριο ασφάλισης του επενδυτή, καθιστώντας πολύ πιθανή τελικά την απώλεια μεγάλων ποσών.

Γιατί υπάρχουν διαφορετικά όρια μόχλευσης;

- Ο κίνδυνος των συμβάσεων CFD μεγεθύνεται ανάλογα με τη μόχλευση που αυτή προσφέρει. Ο αντίκτυπος της μόχλευσης γίνεται μεγαλύτερος όταν η αξία του υποκείμενου μέσου της σύμβασης CFD (αξία αναφοράς) είναι ευμετάβλητη. Ορισμένα υποκείμενα μέσα παρουσιάζουν μεγαλύτερη μεταβλητότητα από άλλα. Ο καθορισμός διαφορετικών ορίων μόχλευσης συμβάλλει στο να διασφαλιστεί ότι οι επενδυτές έρχονται αντιμέτωποι με ένα συνεκτικό επίπεδο κινδύνου.

Γιατί υπάρχει ειδική μεταχείριση του χρυσού;

- Ο κίνδυνος των συμβάσεων CFD μεγεθύνεται ανάλογα με τη μόχλευση που αυτή προσφέρει. Ο αντίκτυπος της μόχλευσης γίνεται μεγαλύτερος όταν η αξία του υποκείμενου μέσου της σύμβασης CFD (αξία αναφοράς) είναι ευμετάβλητη. Ορισμένα υποκείμενα μέσα παρουσιάζουν μεγαλύτερη μεταβλητότητα από άλλα. Ο καθορισμός διαφορετικών ορίων μόχλευσης συμβάλλει στο να διασφαλιστεί ότι οι επενδυτές έρχονται αντιμέτωποι με ένα συνεκτικό επίπεδο κινδύνου.
- Για τις συμβάσεις CFD σε βασικά εμπορεύματα καθορίζεται όριο μόχλευσης 10:1, σύμφωνα με την ιστορική μεταβλητότητα τιμών σε περιουσιακά στοιχεία, όπως το πετρέλαιο. Εντούτοις, η ESMA αναγνωρίζει ότι ο χρυσός έχει επιδείξει χαμηλότερη ιστορική μεταβλητότητα τιμής σε σχέση με άλλα βασικά εμπορεύματα. Επομένως, για τον χρυσό καθορίζεται λιγότερο αυστηρό όριο μόχλευσης στο 20:1.

Γιατί υπάρχει διαφορά μεταξύ βασικών και μη βασικών νομισμάτων/δεικτών;

- Ο κίνδυνος των συμβάσεων CFD μεγεθύνεται ανάλογα με τη μόχλευση που αυτή προσφέρει. Ο αντίκτυπος της μόχλευσης γίνεται μεγαλύτερος όταν η αξία του υποκείμενου μέσου της σύμβασης CFD (αξία αναφοράς) είναι ευμετάβλητη. Ορισμένα υποκείμενα μέσα παρουσιάζουν μεγαλύτερη μεταβλητότητα από άλλα. Ο καθορισμός διαφορετικών ορίων μόχλευσης συμβάλλει στο να διασφαλιστεί ότι οι επενδυτές έρχονται αντιμέτωποι με ένα συνεκτικό επίπεδο κινδύνου.
- Η μεταβλητότητα τιμών των βασικών και μη βασικών νομισμάτων ή δεικτών διαφέρει σε μεγάλο βαθμό. Για τον λόγο αυτό καθορίζονται διαφορετικά όρια μόχλευσης για τα βασικά και για τα μη βασικά νομίσματα και δείκτες.
- Τα βασικά νομίσματα είναι νομισματικά ζεύγη που αποτελούνται από οποιαδήποτε δύο από τα ακόλουθα νομίσματα: Δολάριο Αμερικής, Ευρώ, Ιαπωνικό Γιεν, Λίρα Στερλίνα, Δολάριο Καναδά και Ελβετικό Φράγκο. Όλα τα υπόλοιπα νομίσματα θεωρούνται μη βασικά.
- Οι βασικοί δείκτες μετοχών είναι οι ακόλουθοι: Financial Times Stock Exchange 100 (FTSE 100), Cotation Assistée en Continu 40 (CAC 40), Deutsche Bourse AG German Stock Index 30 (DAX30), Dow Jones Industrial Average (DJIA), Standard & Poors 500 (S&P 500), NASDAQ Composite Index (NASDAQ), NASDAQ 100 Index (NASDAQ 100), Nikkei Index (Nikkei 225), Standard & Poors / Australian Securities Exchange 200 (ASX 200), EURO STOXX 50 Index (EURO STOXX 50). Όλοι οι υπόλοιποι δείκτες μετοχών θεωρούνται μη βασικοί.

Διαδικά δικαιώματα προαίρεσης (Binary options)

Γιατί τα διαδικά δικαιώματα προαίρεσης (binary options) αντιμετωπίζονται με διαφορετικό τρόπο από ό,τι οι συμβάσεις CFD;

- Το μέτρο της ESMA απαγορεύει τη διάθεση στην αγορά, τη διανομή και την πώληση διαδικών δικαιωμάτων προαίρεσης (binary options) σε ιδιώτες επενδυτές. Σε αντίθεση με τις συμβάσεις CFD, τα διαδικά δικαιώματα προαίρεσης δεν έχουν μόχλευση, είναι ωστόσο εξαιρετικά ριψοκίνδυνα προϊόντα.
- Με οικονομικούς όρους, τα διαδικά δικαιώματα προαίρεσης συνιστούν εγγενώς προϊόντα τζόγου και δεν προσφέρονται για αντιστάθμιση κινδύνου ή για άλλες οικονομικές δραστηριότητες που θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως αντισταθμιστικό

όφελος.

Νομική βάση

Ποια είναι η νομική βάση των εν λόγω μέτρων;

- Τα μέτρα βασίζονται στο άρθρο 40 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 ('MiFIR').
- Η διάταξη παρέχει την εξουσία στην ESMA μεταξύ άλλων προσωρινά να απαγορεύει ή να περιορίζει τη διάθεση στην αγορά, τη διανομή και την πώληση ορισμένων χρηματοπιστωτικών μέσων ή χρηματοπιστωτικών μέσων με ορισμένα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά καθώς και ένα είδος χρηματοοικονομικής δραστηριότητας ή πρακτικής.

Πώς θα εκδοθούν και πότε θα ισχύσουν αυτά τα μέτρα;

- Τα εν λόγω μέτρα πρέπει να μεταφραστούν σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διαδικασία αυτή είναι υπό εξέλιξη και θα διαρκέσει αρκετές εβδομάδες.
- Μόλις ολοκληρωθεί η μετάφραση, η ESMA προτίθεται να εκδώσει τα μέτρα αυτά στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Μετά την έκδοσή τους, τα μέτρα θα σταλούν για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Το μέτρο για τα δυαδικά δικαιώματα προαίρεσης θα ισχύσει έναν μήνα μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το μέτρο για τις συμβάσεις επί διαφοράς θα ισχύσει δύο μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Τα μέτρα θα ισχύσουν για τρεις μήνες, με δυνατότητα ανανέωσης.

Πρόσκληση υποβολής στοιχείων της ESMA

Τι αφορούσε η πρόσκληση υποβολής στοιχείων της ESMA;

- Στις 18 Ιανουαρίου 2018, η ESMA δημοσίευσε πρόσκληση για την υποβολή στοιχείων σχετικά με τα προτεινόμενα μέτρα παρέμβασης σε προϊόντα όσον αφορά την προσφορά συμβάσεων CFD και δυαδικών δικαιωμάτων προαίρεσης (binary options) στο ευρύ επενδυτικό κοινό. Η πρόσκληση για την υποβολή στοιχείων έληξε στις 5 Φεβρουαρίου 2018.

Ποιος ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση υποβολής στοιχείων;

- Η ESMA έλαβε περίπου 18.500 απαντήσεις στην πρόσκληση για την υποβολή στοιχείων οι οποίες συνιστούν τη μεγαλύτερη ανταπόκριση που έχει λάβει μέχρι σήμερα σε πρόσκληση υποβολής στοιχείων.
- Οι απαντήσεις προέρχονταν από παρόχους, οργανώσεις του κλάδου, χρηματιστήρια και χρηματιστηριακές εταιρείες που ασχολούνται με συμβάσεις CFD και/ή δυαδικά

δικαιώματα προαίρεσης, εκπροσώπους καταναλωτών και ιδιώτες.

- Ο αριθμός των επιμέρους συμμετεχόντων είναι χαμηλότερος από τον ως άνω αναφερόμενο δεδομένου ότι η ESMA έλαβε επίσης:
 - πολλές απαντήσεις από τους ίδιους συμμετέχοντες (π.χ. μία απάντηση για κάθε ένα από τα προτεινόμενα μέτρα για τις συμβάσεις CFD σε χωριστό ηλεκτρονικό μήνυμα) και
 - πολλαπλές απαντήσεις από τους ίδιους συμμετέχοντες.

Brexit

Πώς επηρεάζονται τα εν λόγω μέτρα από την απόφαση του HB να αποχωρήσει από την ΕΕ;

- Τα μέτρα παρέμβασης σε προϊόντα που λαμβάνει η ESMA εφαρμόζονται σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Στις 29 Μαρτίου 2017, το HB γνωστοποίησε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο την πρόθεσή του να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση δυνάμει του άρθρου 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Με την επιφύλαξη της επέκτασης του χρονικού διαστήματος για την αποχώρηση, η τελευταία θα πραγματοποιηθεί την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας αποχώρησης ή, ελλείψει συμφωνίας, δύο έτη μετά τη γνωστοποίηση της 30ης Μαρτίου 2019. Μέχρι τότε, το HB είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επομένως, οι πάροχοι προϊόντων του HB είναι υποχρεωμένοι να συμμορφώνονται με τα μέτρα παρέμβασης σε προϊόντα της ESMA.

Πώς θα εφαρμοστούν τα μέτρα;

- Τα μέτρα θα ισχύσουν άμεσα. Αυτό σημαίνει ότι για την εφαρμογή τους δεν απαιτείται χωριστή εθνική πράξη.
- Οι πάροχοι προϊόντων είναι υποχρεωμένοι να συμμορφωθούν με τα εν λόγω μέτρα αμέσως μόλις αυτά ισχύσουν. Οι αρμόδιες εθνικές αρχές θα εποπτεύουν τους παρόχους προϊόντων για να διασφαλίζουν ότι οι τελευταίοι τηρούν τα μέτρα.

Προϊόντα

Τι είναι οι συμβάσεις CFD;

- Οι συμβάσεις CFD είναι σύνθετα χρηματοπιστωτικά μέσα, που συχνά προσφέρονται σε ηλεκτρονικές πλατφόρμες. Είναι ένα είδος συναλλαγών παράγωγων προϊόντων.
- Οι συμβάσεις CFD προσφέρουν τη δυνατότητα εκμετάλλευσης της αύξησης ή της πτώσης της τιμής, του επιπέδου ή της αξίας των υποκείμενων μέσων, όπως, μεταξύ άλλων, νομισμάτων, δεικτών, βασικών εμπορευμάτων, μετοχών και κρατικών ομολόγων. Δεν χρειάζεται να είστε κάτοχος του υποκείμενου μέσου.
- Οι συμβάσεις CFD προσφέρονται συνήθως με μόχλευση, που σημαίνει ότι χρειάζεται να επενδύσετε ένα μέρος μόνο από τη συνολική αξία της επένδυσης. Ωστόσο, το χρηματοδοτικό κόστος και το κόστος συναλλαγών (όπως η διαφορά μεταξύ τιμής αγοράς και τιμής πώλησης (bid-ask spread)) βασίζονται συνήθως στη συνολική αξία της επένδυσης.

- Η μόχλευση πολλαπλασιάζει επίσης τον αντίκτυπο των μεταβολών της τιμής τόσο στο κέρδος όσο και στις ζημίες. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να χάσετε χρήματα πολύ γρήγορα. Η μόχλευση μπορεί να προκαλέσει ζημίες πάρα πολύ γρήγορα ώστε οι επενδυτές να καταλήξουν να χρωστούν μεγάλα χρηματικά ποσά στους παρόχους των προϊόντων.
- Ένα πρόσφατο συμβάν στην αγορά που έδειξε τη σημασία της προστασίας του αρνητικού υπολοίπου ήταν όταν το ευρώ σημείωσε ξαφνική και δραματική πτώση έναντι του ελβετικού φράγκου τον Ιανουάριο του 2015. Καθώς δεν υπήρχε προστασία αρνητικού υπολοίπου, το αποτέλεσμα ήταν ορισμένοι επενδυτές να καταλήξουν να χρωστούν πολύ μεγάλα χρηματικά ποσά στους παρόχους, συχνά πολύ μεγαλύτερα από αυτά που μπορούσαν πραγματικά να πληρώσουν.